3me Année, No 27. Novembre 1904. — 3a Jaro, 27a Numero. Novembro 1904. — 3e Jaar, Nr 27. November 1904.

Aliĝinta al la Unuigo de la Perioda Belga Gazetaro

Affilié à l'Union de la Presse Périodique Belge.

Aangesloten bij het Verbond der Periodieke Belgische Drukpers.

PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL:	KOSTO DE LA JARA ABONO:	JAARLIJKSCHE INSCHRIJVINGSPRIJS:
2.50 fr. pour la Belgique; 3.00 fr. pour l'étranger. 5.00 fr. (minimum): abonnement de protecteur.	2.50 fr. en Belgujo; 3.00 fr. en eksterbelgaj landoj. 5.00 fr. (almenaŭ): protektanta abonanto.	2.50 fr. voor België; 3.00 fr. voor den vreemde. 5.00 fr. (ten minste): inschrijving als beschermer.
Un numéro: 0,25 fr.	**Unu numero: 0,25 fr.**	**Het nummer: 0,25 fr.**

La personoj, kiuj sendos al ni almenaŭ sumon da kvin frankoj, estos enskribitaj kiel protektantaj abonantoj kaj ilia nomo estos presita en ia proksima numero.

Nia ĵurnala jaro komenciĝas la 15an de Septembro. Se oni abonas post tiu-ĉi dato, oni ricevas la jam elirintajn numerojn.

Les personnes qui nous enverront au moins la somme de cinq francs seront inscrites comme abonnés protecteurs et leur nom paraîtra dans un prochain numéro.

L'année de notre Journal commence le 15 Septembre. Si l'on s'abonne après cette date, on reçoit les numéros déjà parus.

De personen die ons ten minste de som van vijf franken toezenden zullen opgeteekend worden als inschrijvers-beschermers en hun naam zal in een aanstaande nummer gedrukt worden.

De jaargang van ons Blad begint met 15n September. Indien men zich na dien datum laat inschrijven, ontvangt men de reeds verschenen nummers.

ENHAVO.

SOMMAIRE.

INHOUD.

A.-J. WITTERYCK-DELPLACE.

IMPRIMEUR-ÉDITEUR
BRUGES, NOUVELLE PROMENADE, 4.

DRUKKER-UITGEVER
BRUGGE, NIEUWE WANDELING, 4.

JOURNAUX ESPÉRANTISTES — ESPERANTISCHE BLADEN.

Lingvo Internacia, fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*). Mr PAUL DE LENGYEL, 33 rue Lacépède, Paris Ve.

L'Espérantiste, revue officielle de la Société rrançaise pour la propagation de l'Esperanto, 20 pages (format 15 × 20) de texte Esperanto-Français, 8 pages de couverture, correspondance internationale en Esperanto gratuite pour les abonnés. 3.50 fr. par au (*3.50 fr. 's jaars*) 4.00 francs avec inscription à la Société (*4.00 fr. met aanneming in de Maatschappij.*) Administration de l'Espérantiste à Louviers (Eure) France.

Societo por Internaciaj Rilatoj (S. I. R.), fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*); avec l'organe de la Société (*met het orgaan der Maatschappij*) « **Lingvo Internacia** » fr. 6.00 par an (*6.00 fr. 's jaars*) Mr PAUL FRUICTIER, 27, boulevard Arago, Paris.

Literatura Biblioteko de Lingvo Internacia, fr. 2.50 par an (*2.50 fr. 's jaars*) Mr PAUL DE LENGYEL 33 rue Lacépède, Paris Ve.

Rondiranto, fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*) Mr G. P. OREŜKOV, Plovdiv, Bulgarie & L. COGEN, 61 rue des Rémouleurs, Gand.

La Holanda Pioniro, fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*) Mr DREVES UITTERDIJK, Hilversum, Holland.

Ĉesky Esperantista (Bohem. Esp.), fr. 3.50 par an (*3.50 fr. 's jaars*) Mr ĈEJKA, Th. Bystrice-Hostyn, Moravie-Autriche.

L'Esperantista, fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*) Grafo ALBERT GALLOIS, Riolunato, prov. de Modena, Italie.

La Svisa Espero, fr. 2.50 par an (*2.50 fr. 's jaars*) Mr TH. RENARD, 6, rue du Vieux Collège, Genève, Suisse.

Antaŭen Esperantistoj! 0,150 Livroj = fr. 3,00 par an (*3,00 fr. 's jaars*) Mr ANT. ALVARADO, str. Lartiga no 106a Lima, Pérou.

Ĉilio Esperantista, gratuit au Chili (*kosteloos in Chilië*) Mr LUIS E. SEPULVEDA CUADRA, cas. 1989, Santiago, Chili.

The Esperantist, fr. 4.00 par an (*4.00 fr. 's jaars*), Mr H. BOLINGBROKE MUDIE, 41, Outer Temple, W. C. London, England & M. SEYNAEVE, 3, rue de l'Avenir, Courtrai. Un numero : 40 Cmes.

La Juna Esperantisto, 2.00 fr. par an (*2.00 fr. 's jaars*). Mr H. HODLER, 9 avenue des Vollandes, Genève, Suisse.

Internacia Scienca Revuo, fr. 7.00 par an (*7.00 fr. 's jaars*), HACHETTE & Cie, 79, Bd St Germain, Paris.

Espero Katolika, fr. 2.50 par an (*2.50 fr.'s jaars*), M. BARBOT-BERRUER, 72, rue des Halles, Tours (France) & M. MATTELAER, 3, place de l'Université, Louvain.

Esperantistische Mitteilungen, fr. 2.00 par an (*2.00 fr. 's jaars*). M. BOREL, Prinzenstrasse, 95, Berlin.

Revuo Internacia de Stenografio, fr. 3.00 par an (*3.00 fr. 's jaars*). DREVES UITTERDIJK, Tulpstraat, 74, Hilversum (Holland).

La Meksika Lumturo, fr. 3,00 par an (*3,00 fr. 's jaars*), Dro A. VARGAS, Santa Rosa Necoxtla (Ver.) Mexique.

Esperanta ligilo (por blinduloj), 3.00 fr. pour 1904 (*3.00 fr. voor 1904*), Mr TH. CART, 12, rue Soufflot, Paris.

Esperantistaj grupoj en Belgujo.

Poliglota Klubo en Bruselo, Esperantista Sekcio. Sidejo : Hôtel Ravenstein, rue Ravenstein, 3. Sekretario Sro L. Blanjean.

Antverpena grupo Esperantista. A. G. E. Sidejo : Taverne Royale, Place Verte, 39. Prezidanto : Sro Ray. van Melckebeke; Sekretarioj, L. Jamin kaj F. Dupont.
Kunvenoj ĉiusabate je la 8 1/2 horo.

Esperantista Katolik-Universitata Grupo E. K. G. Sidejo : Loveno. Sekretario : P. Mattelaer, 3, place de l'Université, Louvain.

Esperantista Lovena Grupo. Sidejo : Taverne St Jean. Café Monico, rue de Diest. (Louvain, Leuven). Prezidanto Sro Edm. Vandieren. Sekretario Sro Eŭg. Mathys, filo, Aŭgustanstrato, 5a.
Virina Sekcio : Sekretariino, Frino Cl. Nythals.

Esperantista Studenta Grupo. Sidejo : Hôtel des Notaires, rue des Boutiques, Gento (Gand, Gent). Prezidanto : Dro M. Seynaeve, sekretario : Sro R. de Bie, 128, chaussée de Courtrai, Gand.

Bruĝa Esperantista Grupo. Sidejo : Bruĝo (Bruges, Brugge). Prezidanto : Sro A. J. Witteryck, sekretario : Sro Lekeu, 49 rue Wallonne.

Esperantista Grupo en Lieĝo. Prezidanto : J. de Hemptinne, Sekretario : G. Sloutzky, 93B, rue Jean d'Outremeuse, Liége.

Esperantista Grupo en Meĥleno. Prezidanto Sro L. Van Peteghem ; Sekretario : L. Van Elst, rue Notre Dame, Malines (Mechelen).

Universitatoj Popolaj en Cureghem kaj Molenbeek (Bruselo). Profesoro : Sro Vital Bické, avenue de Scheut, 62, Anderlecht-Bruxelles.

Universitato Popola en St Gilles (Bruselo) Esperantista Sekcio. Sidejo : rue du Fort, 80. St Gilles-Bruxelles.

Supplément au nro de Novembre 1904 du journal « La Belga Sonorilo ».

Nova Libro!

Nova Libro!

ĈE WITTERYCK-DELPLACE, BRUĜO.

PAĜOJ

EL LA

FLANDRA LITERATURO

KOLEKTITAJ KAJ TRADUKITAJ

DE

Dro M. SEYNAEVE

KAJ

Dro R. VAN MELCKEBEKE.

Aro da Esperantaj tradukoj el la plej bonaj verkoj tiel prozaj kiel poeziaj de la plej indaj flandraj verkistoj;

Kun priskriba artikolo pri la deveno de la Nederlanda Literaturo en Flandro kaj pri la interrilatoj de la holanda kaj de la flandra partoj de tiu Literaturo;

Kun mallongaj skizetoj pri la literatura karaktero de l' pritraktitaj verkistoj;

Kun Aldono pri la Reguloj de la Esperanta Versofarado;

Aprobita de Dro Zamenhof.

ĈE WITTERYCK-DELPLACE,
BRUĜO.

Prezo : fr. 1,50 Prezo : fr. 1,50

Paĝoj el la Flandra Literaturo.

Estimata Samideano,

Mi havas la honoron prezenti al la tutmonda Esperantistaro novan verkon, titolitan : « Paĝoj el la Flandra Literaturo » kaj verkitan kunlabore de du el niaj plej bonaj Belgaj Esperantistoj : S^ro^ D^ro^ M. Seynaeve, Redaktoro de la ĵurnalo « La Belga Sonorilo » kaj S^ro^ D^ro^ R. Van Melckebeke, Prezidanto de la Antverpena Grupo Esperantista

La celon de la verkintoj konigas la jenaj vortoj, eltiritaj el la antaŭparolo de la verko : « Prezentante la jenan libron al la Esperantistaro, ni celas konigi al ĝi en maniero iom plena la konindan flandran literaturon. Jam, el diversaj flankoj kaj precipe en la nuna tempo, oni presiĝis tradukaĵojn el apartaj verkistoj sed, neniam ĝis nun, oni publikiĝis aron da fragmentoj el samnaciaj literaturistoj, aron kapablan konigi, kion ne povis fari apartaj tradukaĵoj, la esencon, la emojn, la ecojn de ia nacia literaturo ».

Por atingi tiun celon, la verkintoj, helpitaj de kelkaj aliaj Belgaj Esperantistoj, majstre tradukis proze kaj poezie la plej belajn paĝojn el la verkoj de multaj flandraj literaturistoj. Ni citu inter la tradukitaj verkistoj la nomojn de David, Ledeganck, Conscience, Snieders, Van Rijswijck, Van Beers, Guido Gezelle, Bergmann, R. kaj V. Loveling, Antheunis, Van Oye, De Cort, Hugo Verriest, Rodenbach, Pol de Mont, Hilda Ram, Noterdaeme, Stijn Streuvels, De Clercq, Broeckaert.

La tradukaĵoj, plej akurate faritaj, tre bone remontras la ecojn de la originaloj kaj ree pruvas (precipe la multaj paĝoj el la verkoj, tiel malfacile tradukeblaj, de G. Gezelle, S. Streuvels kaj aliaj) la grandegan superecon de la lingvo internacia, por la literaturaj tradukoj, super la naciaj lingvoj.

Ĉi tiu verko, korektita kaj aprobita de D^ro^ Zamenhof, sin trovos inter la plej bonaj de la Esperanta Literaturo kaj devos ĉeesti en la biblioteko de ĉiuj ĉu belgaj ĉu fremdaj Esperantistoj ; ĝi ankaŭ treege utilos por la propagando de Esperanto en Belgujo.

A.-J. WITTERYCK.

Cher Collaborateur,

J'ai l'honneur de présenter au monde Espérantiste un nouvel ouvrage, intitulé : « *Paĝoj el la Flandra Literaturo* » et dû à la collaboration de deux de nos meilleurs Espérantistes Belges : M. le Dr Seynaeve, rédacteur du journal « *La Belga Sonorilo* » et M. le Dr Van Melckebeke, président du groupe Espérantiste d'Anvers.

Le but qu'ont poursuivi les auteurs se trouve défini dans ces lignes que nous lisons dans la préface de l'ouvrage : « En offrant ce livre aux Espérantistes, nous avons pour but de leur faire connaître d'une façon quelque peu complète une littérature bien digne d'être connue d'eux : la littérature flamande. Déjà, de divers côtés et surtout en ces derniers temps, on a publié des traductions d'auteurs isolés mais, jamais jusqu'à ce jour, on n'a publié un recueil de traductions de représentants d'une même littérature, recueil capable de faire connaître, ce que ne pouvaient des traductions isolées, l'essence, les tendances, les qualités de la littérature d'un peuple quelconque ».

Pour atteindre ce but, les auteurs, avec le secours de quelques Esperantistes Belges, ont traduit magistralement, en prose et en vers, les plus belles pages de nombreux écrivains flamands. Citons parmi les auteurs traduits : David, Ledeganck, Conscience, Snieders, Van Ryswyck, Van Beers, Guido Gezelle, Bergmann, R. et V. Loveling, Antheunis, Van Oye, De Cort, Hugo Verriest, Rodenbach, Pol de Mont, Hilda Ram, Noterdaeme, Stijn Streuvels, De Clercq, Broeckaert.

Les traductions, faites avec le plus grand soin, rendent très fidèlement les qualités de l'original et attestent une fois de plus (notamment les longues pages consacrées aux œuvres, si difficiles à traduire, de Guido Gezelle, Stijn Streuvels et autres) l'immense supériorité de la langue internationale, sous le rapport des traductions littéraires, sur toutes les langues vivantes.

Cet ouvrage, corrigé et approuvé par le Dr Zamenhof, comptera parmi les meilleurs de la Littérature Espérantiste et a sa place tout indiquée dans la bibliothèque de tous les Espérantistes tant belges qu'étrangers ; il est appelé aussi à rendre de précieux services dans la propagande de l'Esperanto en Belgique.

A.-J.-WITTERYCK.

Geachte Medewerker,

Ik heb de eer aan de Esperantische Wereld een nieuw werk aan te bieden, getiteld : « Paĝoj el la Flandra Literaturo » *en verschuldigd aan de samenwerking van twee onzer uitmuntendste Belgische Esperantisten : Heer Dr Seynaeve, Opsteller van het blad* « La Belga Sonorilo » *en Heer Dr Van Melckebeke, Voorzitter der Esperantische Groep van Antwerpen.*

Het doel dat de schrijvers beoogden vindt men aangeduid in deze regels welke wij lezen in het voorwoord des werks : « *Dit boek aan de Esperantisten biedende, hebben wij voor doel hun op eene eenigszins volledige wijze eene letterkunde te doen kennen die wel waardig is door hen gekend te worden : de Vlaamsche letterkunde. Reeds langs verschillende kanten en vooral in deze laatste tijden, hebben vertalingen van afgezonderde schrijvers het licht gezien ; maar, nooit tot op heden, heeft men eene verzameling uitgegeven van vertalingen van vertegenwoordigers eener zelfde letterkunde, verzameling bekwaam te doen kennen, hetgeen afzonderlijke vertalingen niet konden, de kern, de strekkingen, de hoedanigheden der letterkunde van een volk.* »

Om dat doel te bereiken, hebben de schrijvers, met de hulp eeniger Belgische Esperantisten, de schoonste bladzijden van talrijke Vlaamsche schrijvers, meesterlijk in proza of verzen vertaald. Onder de vertaalde schrijvers melden wij : David, Ledeganck, Conscience, Snieders, Van Rijswijck, Van Beers, Guido Gezelle, Bergmann, R. et V. Loveling, Antheunis, Van Oye, De Cort, Hugo, Verriest, Rodenbach, Pol de Mont, Hilda Ram, Noterdaeme, Stijn Streuvels, De Clercq, Broeckaert.

De vertalingen, met de grootste zorg gedaan, geven getrouwelijk de eigenschappen van het oorspronkelijke terug en bewijzen eens te meer (voornamelijk de lange bladzijden toegewijd aan de zoo moeilijk te vertalen werken van Guido Gezelle, Stijn Streuvels en anderen) onder opzicht der letterkundige vertalingen, den overgrooten voorrang der wederlandsche taal, op al de levende talen.

Dat werk verbeterd en goedgekeurd door Dr Zamenhof, zal onder de beste der Esperantische letterkunde gerekend worden en heeft recht op eene plaats in de boekenverzameling van al de Esperantisten, zoowel Belgische als vreemde ; het is ook geroepen om groote diensten te bewijzen in de propaganda van het Esperanto in België.

A. J. WITTERYCK.

Eltiraĵoj el "PAĜOJ EL LA FLANDRA LITERATURO."

Fantazio.

Preterflugas vataj nubetoj
Tralumataj de sunaj radioj.
Ilin vidas preterflugantajn
Revanta junulo....
Kaj senkonscie, post ĉiu nubeto
Dolĉe flugas for fantazio ;
Jen en la spaco ambaŭ foriĝas
For, for
Forege.

Preterflugas blankaj veletoj
Kie tnŝas ĉielon la maro.
Ilin vidas preterflugantajn
Revanta junulo....
Kaj senkonscie, post ĉiu ŝipeto
Dolĉe flugas for fantazio;
Jen trans la maro ambaŭ foriĝas
For, for,
Forege.

Preterflugas miraj figuroj
Posedantaj la forton de sorĉo.
Ilin vidas preterflugantajn
Revanta junulo....
Kaj post brilanta post ĉiu figuro
Vive flugas for fantazio;
Sed al la Leto ambaŭ rapidas
For, for,
Forege.

El A. Rodenbach.
p. 105.

El « La Linkampo » (De Vlasgaard).

La lino estas floranta
Verde kaj blue,
Venteto ĉirkaŭfluganta
Ame, senbrue.

Trunketoj lerte altigas
Molajn pintetojn,
Maldekstren, dekstren kurbigas
Siajn kapetojn;

Sensaĝaj kaj malhumilaj
Pro la flagetoj,
Al blua silko similaj
Sur verd-ŝtipetoj !

Abelo tie mordetas.....
Vidu to tien:
Insekto blanka saltetas
Nun for, nun reen !

Ĝis kie tiu bluaĵo,
Kiu verdiĝas,
Al grena cindra-grizaĵo
Vage perdiĝas,

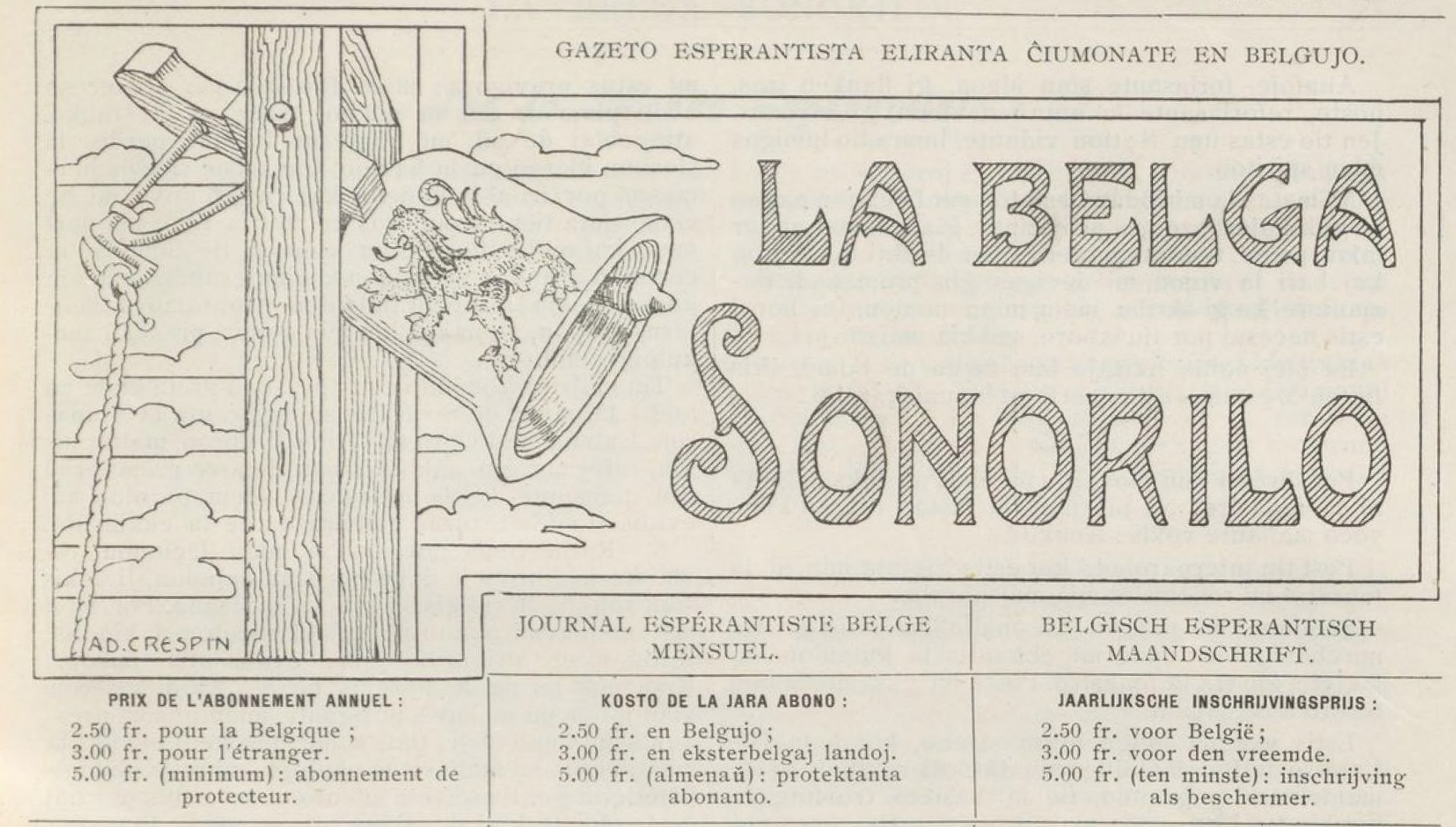
Ĝis la okulo vidadas
Plilarĝiĝante,
La lino ĉie floradas
Balanciĝante.

El R. De Clercq.
p. 129.

3me Année, N° 27.
Novembre 1904.

3a Jaro, 27a Numero
Novembro 1904.

3e Jaar, Nr 27.
November 1904.

JOURNAL ESPÉRANTISTE BELGE MENSUEL.

BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

PRIX DE L'ABONNEMENT ANNUEL :	KOSTO DE LA JARA ABONO :	JAARLIJKSCHE INSCHRIJVINGSPRIJS :
2.50 fr. pour la Belgique ; 3.00 fr. pour l'étranger. 5.00 fr. (minimum) : abonnement de protecteur.	2.50 fr. en Belgujo ; 3.00 fr. en eksterbelgaj landoj. 5.00 fr. (almenaŭ) : protektanta abonanto.	2.50 fr. voor België ; 3.00 fr. voor den vreemde. 5.00 fr. (ten minste) : inschrijving als beschermer.
Un numéro : 0.25 fr.	**Unu numero : 0.25 fr.**	**Het nummer : 0.25 fr.**

Ĉefredaktoro — Rédacteur en chef — Hoofdopsteller : Jos. JAMIN, 78, rue de la Longue Haie, Bruxelles.
Cenzuristo — Censeur — Keurder : Lucien BLANJEAN, 83, rue du Collège, Ixelles-Bruxelles.
Abonoj — Abonnements — Inschrijvingen : L. VANDERSLEYEN, 31, rue des Patriotes, Bruxelles.
Presisto — Imprimeur — Drukker : A.-J. WITTERYCK-DELPLACE, 4, Nouvelle Promenade, Bruges.

La Majskarabo

el « La Biblioteko de mia Onklo » R. Töpffer.

Estis dum la sezono de la majskaraboj. Ili tre amuzis min antaŭe, sed mi komencis ne plu trovi plezuron je ili. Kiom oni maljuniĝas !

Tamen, dum, sola en mia ĉambro, mi faris miajn kiel eble plej enuigantajn skriblaborojn, mi ne malŝatis la kuneston de iu el tiuj ĉi bestetoj. Mi ja ne intencis alligi ĝin al fadeno por ke ĝi flugu aŭ jungi ĝin antaŭ veturileto : mi jam estis tro multaĝa por min okupi pri tiaj infanaĵoj ; sed ĉu vi opinias ke nur tio estas farebla per majskarabo ? Gravega eraro ; de tiuj infanaj ludoj ĝis la seriozaj lernadoj de naturisto estas multe da trairotaj gradoj.

Mi posedis unu el ili kaptitan sub returnita glaso. La besteto klopode suprenrampis la flankojn sed baldaŭ refalis kaj rekomencis senĉese kaj senfine. Iafoje ĝi falis sur la dorso : tio estas kiel vi scias grava malfeliĉo por majskarabo. Antaŭ ol doni al ĝi helpon mi admiris ĝian paciencon por movigi malrapide siajn ses piedetojn en la spaco, dum ĝi ĉiam sed vane esperis alkroĉiĝi ĉe ia korpo kiu tie ne troviĝas. « Estas vere ke la majskaraboj estas malspritaj bestoj ! » mi opiniis.

Plejofte mi malembarasis ĝin prezentante al ĝi la ekstremaĵon de mia plumo, kaj tio kondukis min al la plej granda kaj la plej feliĉa eltrovaĵo ; tiamaniere oni povus diri kiel Berquin (Berkin) ke bonfaro restas neniam nerekompensita.

Mia majskarabo estis alkroĉiĝinta al barberoj de mia anserplumo kaj mi donis al ĝi tempon por malsveni dum mi skribis unu linion, estante pli atenta al ĝiaj agoj kaj movoj ol al tiuj de Julio Cesaro, kiujn tiumomente mi estis tradukanta. Ĉu ĝi forflugos aŭ malsupreniros laŭlonge de mia plumo ? Tamen de kio dependas ia afero. Se ĝi prenus la unuan decidon, mia eltrovaĵo ne ekzistus, kaj eĉ mi tion ne ekvidis ! Feliĉege ! ĝi ekmalsupreniris Kiam mi vidis ke ĝi alproksimiĝis inkon mi antaŭsentis ke gravaĵoj estas okazontaj, tiel Colombo ne vidante la teron antaŭsentis sian Amerikon. — Jen efektive la majskarabo alveninta al ekstremaĵo de la pinto de mia plumo, trempas sian vosteton en la inkon. Rapide blankan paperon.... estas la plej grava momento ».

La vosteto alvenas sur la paperon, demetas la inkon laŭ siaj movoj, kaj jen aperas mirindaj desegnaĵoj. Iafoje la majskarabo, ĉu pro genio, ĉu pro la acido, kiu dolorigas ĝiajn organojn, levas aŭ mallevas forpaŝetante sian voston. La rezultato estas punktaro, laboro mirinde delikata.

Aliafoje, forlasante sian ideon, ĝi flanken iras, poste, reforlasante la antaŭan ideon, ĝi revenas. Jen tio estas unu S; tion vidante, lumradio lumigas mian spiriton.

Mi metas la mirindan besteton sur la unuan paĝon de mia kajero, zorge provizinte ĝian vosteton per inko; poste, tenante pajleron por direkti la laboron kaj bari la vojon, mi devigas ĝin promenadi tiamaniere ke ĝi skribu mem mian nomon. Du horoj estis necesaj por tiu laboro, sed kia majstraĵo!

La plej nobla akiraĵo iam farita de homo, diris Bufon'o, estas.... estas certege la majskarabo!

***

Por direkti tiun movaron mi estis alproksimiĝinta al la fenestro. Ni ĵus finis la lastan literon kiam voĉo mallaŭte vokis: Amiko!...

Post tiu interparolado kiu estis iriginta min al la fenestro mi revenis al mia majskarabo.

Sendube mi paliĝis. La malfeliĉo estis grava, nerebonigebla: unue mi ekkaptis la kulpulon kaj mi ĵetis ĝin tra la fenestro. Poste mi ekzamenis kun teruro la situacion.

Estis videbla longa nigra streko, kiu de la IV^{a} Ĉapitro de Belgo-Gallico sin direktis rektlinie al la maldekstra paĝrando, tie la besteto trovinte la bordon tro kruta por malsupreniri estis reveninta al la dekstra paĝbordo, poste suprenirinte Norden, ĝi decidis transiri de la libro sur la bordon de la inkujo; de tie laŭlonge malkruta kaj glata deklivo, ĝi estis glitinta en la profundegaĵon, en la gehenon, en la inkon, malfeliĉe por ĝi, kaj por mi...

Tie la majskarabo, bedaŭrinde kompreninte ke ĝi eraris, decidis returnen iri kaj, kvazaŭ vestita funebre de la piedoj ĝis la kapo, ĝi estis elirinta el la inko por reiri al la Ĉapitro IV^{a} de Belgo-Gallico, kie mi ĝin retrovis nenion komprenantan pri tio ĉi. Estis makulegoj, lagoj, riveroj kaj aro da katastrofoj sen ia delikateco, sen ia arto... Vidaĵo nigra kaj terura!!

Nu tiu ĉi libro estis Elzeviro de mia instruisto, Elzeviro in-8°, Elzeviro maloftega, multekosta, ne plu trovebla kaj komisiita al mia respondeco kun la plej gravaj rekomendoj. Evidente mi estis tuj nepardoneble kondamnota....

Mi sorbigis la inkon per sorba papero, mi sekigis la paperon kaj mi ekpripensis pri mia sorto. Mi sentis pli da timego ol da riproĉoj de konscienco. Unu afero precipe min tremigis t. e. ke mi estis konfesonta pri la majskarabo. Per kiel terurigaj okuloj mia instruisto konsideros tiun hontigan manieron laŭ kiu, per danĝeraj infanaĵoj, mi malbonuzis mian tempon dum la raciplena aĝo, kiun, kiel li diris, mi nun estis atinginta. Tio tremetigis min.

Demono je kiu mi ne malfidis tiumomente, ekoferis al mi kvietigilojn. Demono ĉiam ĉeestas en horo de l' tento. Li prezentis al mi mensogeton. Mi dirus ke dum mia foresto tiu abomeninda kato de la najbarino estis enirinta en mian ĉambron kaj estis renversinta la inkujon sur la ĉapitron IV^{an} de Belgo-Gallico. Ĉar mi ne povis eliri inter du lecionoj, mi estus pravigonta mian foreston per la neceso aĉeti plumon. Ĉar la plumoj kuŝis en la ŝranko, atingeblaj de mi, mi konfesus ke mi perdis la ŝlosilon hieraŭ en la banejo. Ĉar mi ne ricevis permeson por iri al la banejo, kaj ĉar efektive mi ne estis irinta tien mi supozas ke mi iris tien sen permeso kaj mi konfesus tiun kulpon: tio donus al la certifiko grandan verŝajnon kaj malgrandigas miajn konsciencajn riproĉojn tial ke mi propramove konfesus kulpon, agon kiu, laŭ mia opinio, preskaŭ senkulpigis min.

Tiu majstra kombino estis preskaŭ preta kiam mi aŭdis la paŝon de S^{ro} Ratin suprenironta la ŝtuparon. En mia malkvieto mi fermis la libron, malfermis ĝin, refermis ĝin ankoraŭ por denove remalfermi ĝin, pensante ke la makulego mem parolos kaj evitos al mi la teruran embarason de la ekklarigo.

S^{ro} Ratin venis por instrui mian lecionon. Ne vidinte la libron li deprenis sian ĉapelon, li lokis sian seĝon, li sidiĝis, li purigis la nazon. Por havi sintenadon mi ankaŭ purigis la nazon, pri kio S^{ro} Ratin fikse alrigardis min: ĉar rilatis nazoj... Komence mi ne komprenis ke S^{ro} Ratin elserĉis kian intencon mi havis purigante mian nazon preskaŭ samtempe ol li; tial, supozante ke li ekvidis la makulegon, mi mallevis la okulojn; mi estis pli malkvietigita per lia scivola silento ol mi estus per liaj demandoj je kiuj mi scius tuj respondi. Fine per solena voĉo:

— « Sinjoro mi legas sur via vizaĝo...

« Ne sinjoro..

« Mi legas, mi diras... »

« Ne Sinjoro, estas la kato de... » mi interrompis.

Je tiuj vortoj, la sango alfluis en kapon de S^{o} Ratin, li koloriĝis, tiom tiu respondo ŝajnis al li transpaŝi ĉiujn limojn de malrespekto, kaj li estis kaptonta energian decidon. Kiam okuloj ekvidis la abomenan makulegon... Tio kaŭzis eksalton kiu returne kaŭzis similan ĉe mi. Estis la momento por sin ŝirmi kontraŭ katastrofo. « Sinjoro, dum mi forestis... la kato,... por aĉeti plumon... la kato... ĉar mi perdis la ŝlosilon... hieraŭ en la banejo... la kato... »

Dum mi parolis la rigardo de S^{ro} Ratin fariĝis tiel terura ke fine, ne povante plu elteni ĝin, mi senpere konfesis miajn krimojn: « Mi mensogas... S^{ro} Ratin... estas mi kiu faris la malfeliĉon. » — Longa silento fariĝis.

« Ne miru, Sinjoro, » diris S^{ro} Ratin, per solena voĉo « se la troeco de mia indigno premas kaj malrapidas ĝian esprimon; mi diros eĉ ke la esprimo mankas al mi por ŝati...» tiam muŝo... ekblovo da ekridego trakuris mian vizaĝon... Denove daŭra silentado. Fine S^{ro} Ratin stariĝis.

« Vi restos, Sinjoro, du tagojn en via ĉambro por pripensi pri via konduto, dum mi men pripensos pri tio kion mi decidos en situacio tiel gravega! ».

Tion dirinte S^{ro} Ratin eliris, ŝlosante la ĉambron kies ŝlosilon li kunprenis.

Tradukis la lernantoj de la Kurso organizita de *Antverpena Esperantista Grupo.*

Tra la Mondo Esperantista.

Niaj gelegantoj konas, almenaŭ nome, la interesan libron de Sinjoroj L. Leau kaj L. Couturat titolitan : Historio de la Universala Lingvo. Tiu grava verko, France skribita, kostas dek frankojn ; tio estas diri ke multaj Esperantistoj ne povis ĝin akiri. Tial la aŭtoroj ĉerpis el sia longa verko, la paragrafojn la plej interesindajn, tio estas diri kelkajn ekzemplojn de ĉia sistemo : el la sistemoj « a priori » 1e Descartes kaj Leibnitz, 2e Sotos Ochando ; el la miksaj sistemoj : Volapuk ; el la sistemoj « a posteriori » 1e Idiom neŭtral, 2e Esperanto. La nova libro kostas nur unu frankon kaj niaj amikoj trovos en ĝi multajn materiojn ĉu por paroladoj, ĉu por artikoloj, ĉu por disputoj kaj argumentoj.

Ni ankaŭ ricevis broŝuron skribitan en Bulgara lingvo, kiun ni ne povas bedaŭrinde legi sed kiu traktas la Evolucion de la Lingvo Internacia ; la verkisto estas Sro Jonko Davidov el Silistra. Niaj Germanaj samideanoj ne intencas resti malantaŭe ; ni ricevis du broŝurojn : 1e la duan eldonon de la verko de Sro J. Borel : La demando pri internacia helpanta lingvo kaj Esperanto ; 2e novan verkon de Sro Bruno Zierenberg pri Akcepto de Esperanto por la komercistoj. Tiuj broŝuretoj estas ambaŭ en germana lingvo kaj montras, ankoraŭ unufoje, la daŭrantan agadon de niaj amikoj tie.

***

Tio ne estas la solaj libroj aperigitaj dum tiuj ĉi lastaj tagoj ; Sro Joseph Delfour kiu jam donis al nia afero multajn pruvojn de senlaca propagando sendas al ni sian broŝureton, neeldonitan, titolitan : Mia Vilaĝo. Tiuj malmultaj paĝoj, skribitaj en la plej pura stilo, premas la koron kaj al ni donis senton ĉarman kaj samtempe melankolian.

La aŭtoro pardonos al ni, sed ni ne povas plibone montri al niaj gelegantoj la ĉarmon kiu elvenas de la lego de tiuj paĝoj, ol reprodukti la finon de la libro. « Mercuès » estas la nomo de la vilaĝo, kie naskiĝis Sro Joseph Delfour ; la aŭtoro priskribis la pejzaĝon kaj la historion de la loko, sekve tiel finigas :

« Mercuès ĉiam havos sian dediĉan feston, sian kamparan balon, sian akrasonan muzikon. Al ĝi ankaŭ « restos ĝia preĝejo, kaj post la preĝejo, ĝia tombejo, kies alta herbo kliniĝas sur la vojon, ĝia « tombejo, kie kuŝas ĉiuj niaj, nin antaŭirintaj al tiu alia vivo de l' nekonataĵo, tombejo kie dormas mia

A travers le Monde Espérantiste.

Nos lecteurs connaissent au moins de nom, l'intéressant livre de MMrs L. Leau et L. Couturat intitulé : *Histoire de la Langue Universelle.* Cet important travail, écrit en français, coûte dix francs ; c'est dire que beaucoup d'Espérantistes n'ont pu en faire l'acquisition. C'est pourquoi les auteurs ont puisé dans leur long exposé les chapitres les plus dignes d'intérêt c'est à dire quelques exemples de chaque système ; parmi les systèmes « a priori » 1o Descartes et Leibnitz, 2o Sotos Ochando ; parmi les systèmes mixtes : le Volapuk ; parmi les systèmes « a posteriori » 1o l'Idiom neutral, 2o l'Esperanto. Le nouveau livre ne coûte qu'un franc et nos amis y trouveront beaucoup de matériaux soit pour des conférences, soit pour des articles, soit pour des discussions ou des arguments.

Nous avons aussi reçu une brochure écrite en langue bulgare, que nous ne pouvons malheureusement pas lire, mais qui traite de l'Evolution de la Langue Internationale ; l'auteur est Mr Jonko Davidov de Silistra.

Nos partisans allemands n'ont pas l'intention de rester en arrière ; nous avons reçu deux brochures : 1o la seconde édition de l'exposé de M. J. Borel : *Die Frage einer internationalen Hilfssprache und das Esperanto* ; 2o une nouvelle brochure de M. Bruno Zierenberg : *Ueber die Bedeutung der Esperanto-Sprache für den Handelsstand.* Ces brochures sont l'une et l'autre en allemand et montrent encore une fois, l'action soutenue de nos amis là-bas.

***

Ce ne sont pas les seuls livres parus ces jours derniers ; M. Joseph Delfour qui déjà a donné à notre cause de nombreuses preuves de propagande inlassable, nous envoie sa brochure inédite intitulée : *Mon village.* Ces quelques pages, écrites dans le style le plus pur, vous prennent au cœur et nous ont donné une sensation charmante en même temps que mélancolique. L'auteur nous pardonnera, mais nous ne pouvons mieux montrer à nos lecteurs le charme qui s'élève de la lecture de ces pages qu'en reproduisant la fin de ce livre.

« Mercuès » est le nom du village, où naquit M Joseph Delfour ; l'auteur décrit le site et l'histoire du pays et finit ainsi :

« Mercuès aura toujours sa fête votive, son bal champêtre, « sa musique acide. Il lui restera aussi son église, et derrière « l'église, son cimetière, dont l'herbe haute se penche sur le

Dwars door de Esperantische wereld.

Onze lezers kennen, ten minste van name, het belangwekkend boek der HH. L. Leau en L. Couturat getiteld : Histoire de la Langue Universelle. *Dit belangrijk werk, in het Fransch geschreven, kost tien frank ! 't is te zeggen dat vele Esperantisten het niet kunnen koopen hebben. 't Is daarom dat de schrijvers uit hunne lange bewerking, de meest belangbiedende deelen genomen hebben, 't is te zeggen eenige voorbeelden van elk stelsel ; onder de stelsels « a priori » 1. Descartes en Leibnitz, 2. Sotos Ochando ; onder de gemengde stelsels : het Volapuk ; onder de stelsels « a posteriori » 1. het Idiom neutral, 2. het Esperanto. Het nieuw boek kost slechts éénen frank en onze vrienden zullen er veel stoffe vinden, 't zij voor voordrachten, 't zij voor artikelen, 't zij voor besprekingen of bewijsvoeringen.*

Wij hebben ook een boekje ontvangen in Bulgaarsche taal geschreven, dat wij ongelukkiglijk niet kunnen lezen, maar dat handelt over de Omwenteling der wederlandsche taal ; de schrijver is M. Jonko Davidov van Silistra.

Onze Duitsche aanhangers zijn niet van zin achter te blijven ; wij hebben twee vlugschriften ontvangen : 1. de tweede uitgave van het bewijsstuk van M. J. Borel : Die Frage einer internationalen Hilfssprache und das Esperanto ; *2. een nieuw schrift van M. Bruno Zierenberg :* Ueber die Bedeutung der Esperanto-Sprache der Handelsstand. *Deze boekjes zijn, het eene en het andere, in het Duitsch en toonen nog eens, de aanhoudende werking onder van ginder.*

***

Het zijn de eenige boeken niet die in deze laatste dagen verschenen ; M. Joseph Delfour die reeds aan onze zaak talrijke bewijzen van onvermoeibare propaganda gegeven heeft, zendt ons zijn onuitgegeven brochuur, getiteld : « Mon village ». *Deze eenige bladeren, in den zuiversten stijl geschreven, pakken u tot in het hart en hebben ons eene liefelijke en tenzelfden tijde weemoedige ontroering gegeven. De schrijver zal ons vergeven, maar wij kunnen aan onze lezers niet beter het liefelijke toonen, dat uit de lezing dezer bladzijden opkomt, dan met het einde van dit boek over te schrijven.*

« Mercuès is de naam van het dorp, waar M. Joseph Delfour geboren werd ; de schrijver beschrijft de ligging en de geschiedenis van het land en eindigt alzoo :

« Mercuès » zal altijd zijn beloofd feest, zijn landelijk dansfeest, zijne scherpe muziek hebben. Hem zal ook overblijven zijne kerk, en achter de kerk, zijn kerkhof, welks hoog gras over den weg helt,

« patro, kiun forrabis de mi la morto, kvazaŭ malkuraĝa kaj perfida ŝtelisto nokte venanta, mia kompa-
« tinda patro, ho ve ! por kiu estis tiel granda plezuro iri al mi renkonte ĉe l' vesperoj de mia reveno al
« la vilaĝo !.... »

La fila amo de la aŭtoro donis al li okazon skribi tiujn korpremantajn liniojn.

* * *

Multaj Esperantistoj skribas poeziaĵojn sed ni ne ĉiam trovis en iliaj verkoj la belan takton kiun ni trovis ĉe la versoj de niaj plej bonaj aŭtoroj, kiel ekzemplo ĉe la poeziaĵoj enlokigitaj en Krestomatio de D[ro] Zamenhof.

S[roj] J. Parisot kaj Th. Cart ĵus eldonis broŝuron kiu helpos multe la venontajn aŭtorojn. « Esperanta « versfarado laŭ verkoj de D[ro] Zamenhof kaj aliaj aŭtoroj » estas eldono de la Esperanta kolekto de « Lingvo Internacia ». Tiu kolekto baldaŭ eldonos multajn novajn librojn kaj kun plezuro, ni legis ke baldaŭ la dua eldono de la ĝoja libro de S[ro] P. de Lengyel, « Libro de l'Humoraĵo » malmulte konata de la novaj Esperantistoj, aperos sub la 7[a] numero.

S[ro] Kolowrat, el St. Peterburgo rikoltis pacience la rimojn de la lingvo kaj liaj serĉadoj estos tre utilaj por la multaj poetoj uzante Esperanton. La sama aŭtoro verkis kanton, parolojn kaj muzikon; li elektis la belan titolon : Kuraĝe antaŭen !

* * *

La Societo Esperantista en Brunno (Moravujo) organizas en tiu urbo kaj aranĝos espereble ankaŭ en aliaj urboj Esperantan ekspozicion ; tial tiu societo bezonas propagandilojn el ĉiuj landoj, afiŝojn, cirkulerojn k. t. p.

Tiuj malgrandaj ekspozicioj, kiam ili estas bone organizitaj alportas ĉiam al nia kaŭzo novajn adeptojn kaj ni devas helpi la sindonajn organizantojn per ĉiuj rimedoj, kiujn ni bezonos ankaŭ kiam ni intencos organizi ekspozicion niavice. Skribu al la Prezidanto : S[ro] Jan Kajs, Brnè, Moravie-Autriche.

Ni esperas ke la Esperanta ekspozico organizata de la grupo Pariza en Saint Louis (U. S. A.) rikoltos grandan sukceson ; la organizata grupo eldonis belan poŝtkarton ilustritan kiu prezentas fotografie la fakon kie loĝas espero de ĉiuj kaj rezultatoj ĝis nun akiritaj.

« chemin, son cimetière où reposent tous ceux des nôtres qui « nous ont précédé dans cette autre vie de l'inconnu, où dort « mon père, que la mort m'a ravi comme un lâche et traître « voleur qui viendrait la nuit, mon pauvre père, hélas ! pour « qui c'était un si grand plaisir de venir à ma rencontre les « soirs de mon retour au village !.... »

L'amour filial de l'auteur lui a donné l'occasion d'écrire ces lignes touchantes.

* * *

Beaucoup d'Espérantistes écrivent des poésies mais nous n'avons pas toujonrs trouvé dans leurs œuvres la belle cadence que nous avons trouvée dans les vers de nos meilleurs auteurs, comme, par exemple, dans les poésies contenues dans la « Krestomatio » du Dr Zamenhof.

M. J. Parisot et Th. Cart, viennent d'éditer une brochure qui viendra beaucoup en aide aux auteurs futurs. « Versification « de l'Esperanto selon les œuvres du Dr Zamenhof et d'autres « auteurs. » est éditée dans la collection du journal « Lingvo Internacia ». Cette collection éditera bientot plusieurs nouveaux livres, et avec plaisir nous avons lu que bientôt la seconde édition du joyeux livre de M. P. de Lengyel « Livre de l'Humour » peu connu des nouveaux Espérantistes, paraîtra sous le n° 7.

M. Kolowrat, de St. Petersbourg a récolté patiemment les rimes de la langue et ses recherches seront très utiles aux nombreux poëtes qui emploient l'Esperanto. Le même auteur a écrit un morceau de chant, paroles et musique, et a choisi le beau titre : « Courageusement en avant ! »

* * *

La Société Espérantiste à Brunn (Moravie) organise en cette ville et a l'espoir de présenter dans d'autres villes une Exposition d'Esperanto ; c'est pourquoi cette société désire recevoir les moyens de propagande de tous les pays, affiches, circulaires, etc. Ces petites expositions, lorsqu'elles sont bien organisées apportent toujours à notre cause de nouveaux adeptes et nous devons aider les dévoués organisateurs par tous les moyens dont nous aurons besoin lorsque nous aurons également l'intention d'organiser une exposition à notre tour. Ecrivez à M. Jan Kajs, Brnè, Moravie-Autriche.

Nous espérons que l'Exposition d'Esperanto organisée par le Groupe de Paris à St. Louis (U. S. A.) aura un grand succès; le groupe organisateur a édité une belle carte postale illustrée qui nous présente par la photographie, le compartiment où gît l'espoir et tous les résultats acquis jusqu'à présent.

zijn kerkhof, waarop al degenen der onzen rusten, die ons zijn voorgegaan in dit ander leven van het ongekende ; waar mijn vader rust, dien de dood mij ontnomen heeft, als een laffe en verraderlijke dief die 's nachts komt, mijn arme vader, helaas ! wien het eene zoo groote vreugde was mij te gemoet te komen, 's avonds op mijne terugkomst naar het dorp.... »

De kinderlijke liefde van den schrijver heeft hem de gelegenheid gegeven deze roerende regelen te schrijven.

* * *

Vele Esperantisten schrijven gedichten, maar wij hebben niet altijd in hunne werken de schoone maat gevonden, welke wij gevonden hebben in de verzen van onze beste schrijvers, bij voorbeeld, in de gedichten, bevat in de « Krestomatio » van D[r] Zamenhof.

M. J. Parisot en Th. Cart komen eene brochuur uit te geven die veel hulp zal bieden aan onze toekomende schrijvers. « Versification de l'Esperanto selon les œuvres du D[r] Zamenhof et d'autres auteurs, » wordt uitgegeven in de verzameling van het blad « Lingvo Internacia. » Deze verzameling zal welhaast verscheidene nieuwe boeken uitgeven, en wij hebben met vreugde gelezen dat welhaast de tweede uitgave van het luimig boek van M. P. de Lengyel « Livre de l'Humour », weinig gekend van de nieuwe Esperantisten, onder het n[r] 7 zal verschijnen.

M. Kolowrat, van St. Petersburg heeft geduldiglijk de rijmwoorden der taal opgeoogst en zijne opzoekingen zijn zeer nuttig voor de talrijke dichters die het Esperanto gebruiken. Dezelfde schrijver heeft een zangstuk, woorden en muziek geschreven, en heeft den schoonen titel : « Moedig vooruit ! » gekozen.

* * *

De Esperantische Maatschappij te Brunn (Moravië) richt in deze stad, en hoopt in andere steden hetzelfde te doen, eene Esperantische tentoonstelling in ; 't is daartoe dat deze maatschappij de propagandamiddelen van alle landen wenscht te ontvangen ; plakschriften, strooibriefjes, enz. Deze kleine tentoonstellingen, indien zij wel ingericht zijn, brengen altijd nieuwe aanhangers tot onze zaak bij, en wij moeten de moedige inrichters helpen met alle de middelen welke wij zelf zullen noodig hebben, wanneer wij ook het gedacht zullen krijgen, op onze beurt eene tentoonstelling in te richten. Schrijft aan M. Jan Kajs, Brnè, Moravië-Oostenrijk.

Wij hopen dat de Esperanto-tentoonstelling, ingericht door den kring van Parijs te St. Louis (U. S. A.) een grooten bijval zal hebben ; de inrichtersgroep heeft eene schoone zichtpostkaart uitgegeven die ons bij middel van lichtdruk de afdeeling verbeeldt, waar de hoop en al de tot hiertoe bekomen uitslagen liggen.

***

Nia kunfrato « Antaŭen Esperantistoj ! » alportas tre regule al ni bonajn sciigojn pri la Esperanta movo en Suda Ameriko. En San Salvadoro, S^ro Abrill faris tri parolodojn antaŭ multnombra aŭdantaro kaj atingis plenan sukceson. En Bolivilando, S^ro Viktoro Munoz akompanis la novan Prezidanton de tiu respubliko en vojaĝo kaj propagandis sukcese. Eble S^ro Munoz estas parenco de S^ro Castillo Munoz, kiu loĝis en Lieĝo, faris tie bonan propagandon kaj de kelka tempo, reveturis Amerikon. En Nikaragvalando, Fraŭlino Evo F. Ridge fondis grupeton en Managvo, la ĉefurbo kaj multaj ĵurnaloj parolis kaj raportis pri Esperanto.

En Eŭropo la nombro de la ĵurnaloj kiuj enpresas artikolojn por aŭ kontraŭ Esperanto pligrandiĝas ĉiutage. Ni ne povos citi ĉiujn artikolojn ĉar multaj el ili ne alvenas ĝis ni, sed kun plezuro ni ricevis de la ofico « L'Intermédiaire de la Presse » la artikolon publikigitan de la « Bulletin trimestriel de la Chambre de Commerce française de Genève « (Trimonata revuo de la Franca Komerca ĉambro en Genevo) kiu sciigas Esperanton al siaj legantoj kiel devo.

***

Ni legis raporton pri la Svisa jara kunveno en nia kunfrato Svisa Espero kaj vidis ke en tiu lando ankaŭ, Esperanto pli kaj pli disvastiĝas.

La Sekretario de la Londona Klubo sciigis ke la « Brita Esperantista Societo » (British Esperanta Association) estis fondita en ĝenerala kunveno, kiu okazis en la Essex Hall (Strand, Londono) la 14^an de Oktobro. Ni ne ricevis alian detalon pri tiu grava kunveno ĝis nun.

La Esperantista Societo en Aŭstrujo sendis al ni presaĵojn en ĉeka lingvo kaj ni supozas ke tio estas regularo de la Societo kaj propaganda folio. Ni aldonu ke niaj amikoj elektis, pro kia kaŭzo, la ortografion : Aŭstrio, Moravio !

***

La ĵurnalo « Lingvo Internacia » centrigis redakcion kaj administracion siajn en Parizo ; la proksima numero estas farota el la presejo de la « Presa akcia Societo » la nova akcia kaj Esperantista Societo. La nuna adreso de la administranto estas 33, rue Lacépède, Paris, V^e.

***

Notre confrère « Antaŭen Esperantistoj ! » nous apporte très régulièrement de bonnes nouvelles sur le mouvement dans l'Amérique du Sud. A San Salvador, M. Abrill a fait trois conférences devant un nombreux auditoire et a obtenu un succès complet. En Bolivie, M. Victor Munoz a accompagné le nouveau Président de cette République dans son voyage et a fait de la propagande avec fruit. Peut-être M. Munoz est-il un parent de M. Castillo Munoz qui a habité Liége, y a fait une bonne propagande et a depuis quelque temps, regagné l'Amérique. Au Nicaragua, Mlle Eve F. Ridge, a fondé un groupe à Managua, la capitale, et plusieurs journaux ont parlé de l'Esperanto.

En Europe le nombre des journaux qui contiennent des articles pour ou contre l'Esperanto s'accroît tous les jours. Nous ne pouvons citer tous les articles car beaucoup d'entre eux n'arrivent pas jusqu'à nous, mais nous avons reçu avec plaisir de l'office « L'Intermédiaire de la Presse » l'article publié par le Bulletin trimestriel de la Chambre de Commerce française de Genève qui fait connaître l'Esperanto à ses lecteurs et considère cela comme un devoir.

***

Nous avons lu le compte-rendu de la réunion annuelle de la Société Suisse dans notre confrère « Svisa Espero » et avons vu qu'en ce pays également, l'Espéranto se répand de plus en plus.

Le Secrétaire du Club de Londres nous a fait savoir que la « British Esperanta Association » a été fondée dans une réunion générale qui a eu lieu dans le Essex Hall, de Londres le 14 octobre. Nous n'avons reçu jusqu'à maintenant aucun détail sur cette réunion importante.

La Société Espérantiste en Autriche nous a envoyé des imprimés en langue tchèque et nous supposons que ce sont le règlement de la Société et une feuille de propagande. Nous ajouterons que nos amis ont choisi une nouvelle orthographe pour Autriche et Moravie !

***

Le journal « Lingvo Internacia » a centralisé sa rédaction et son administration à Paris ; le prochain numéro sera composé dans l'imprimerie de la « Presa Akcia Societo, » la nouvelle Société Espérantiste par Actions. L'adresse actuelle de l'administrateur est, 33, rue Lacépède, Paris, V^e. Dès le mois

***

Onze medebroeder « Antaŭen Esperantistoj ! » brengt ons zeer regelmatiglijk goede tijdingen over de beweging in Zuid-Amerika. Te San Salvador, heeft M. Abrill drie voordrachten gegeven vóór talrijke toehoorders en heeft een volledigen bijval behaald. In Bolivië heeft M. Victor Munoz den nieuwen Voorzitter dezer republiek op zijne reis vergezeld en heeft met vrucht propaganda gemaakt. Misschien is M. Munoz een bloedverwant van M. Castillo Munoz die te Luik gewoond heeft, er eene goede propaganda gemaakt heeft en sedert eenigen tijd naar Amerika teruggekeerd is. In Nicaragua heeft Mej. Eva F. Ridge eene groep gesticht te Managuo, de hoofdstad, en verscheidene bladen hebben over het Esperanto gesproken.

In Europa groeit het getal dagbladen, die artikelen vóór of tegen het Esperanto bevatten, alle dagen aan. Wij kunnen al de artikelen niet melden, want velen onder hen komen niet tot hier, doch wij hebben met vreugde van het bureel « L'Intermédiaire de la Presse » het artikel ontvangen, uitgegeven door het Driemaandelijksch Bulletijn der Fransche handelskamer van Geneve, dat aan zijne lezers het Esperanto doet kennen en dit als een plicht aanziet.

***

Wij hebben in onzen medebroeder « Svisa Espero » het verslag gelezen van de jaarlijksche vergadering der Zwitsersche Maatschappij, en hebben gezien dat insgelijks in dit land, het Esperanto zich meer en meer verspreidt.

De schrijver van den Club van Londen heeft ons laten weten dat de « British Esperanta Association » gesticht geweest is binst eene algemeene vergadering die plaats gehad heeft in de Essex Hall van Londen, op 14^en Oktober. Wij hebben tot nu toe geene enkele bijzonderheid over deze belangrijke vergadering ontvangen.

De Esperantische Maatschappij in Oostenrijk heeft ons drukseIs gezonden in Tzeeksche taal, en wij veronderstellen dat het de verordening der Maatschappij en een propagandeblad zijn. Wij zullen erbij voegen dat onze vrienden eene nieuwe schrijfwijze voor Oostenrijk en Moravië gekozen hebben.

***

Het blad « Lingvo Internacia » heeft zijnen opstelraad en zijn bestuur te Parijs gevestigd; het volgend nummer zal opgesteld worden in de drukkerij van de « Presa Akcia Societo » de nieuwe Esperantische Maatschappij met Aktiën. De tegenwoordige t'huiswijzing van den bestuurder is : 33, rue Lacépède, Paris V^e. Van

De la januara monato, tiu ĵurnalo estos duonmonata (dusemajna). Je tiu dato, la nova ĵurnalo Rusa, haltigita pro kelkaj malhelpaĵoj, komencos regulan aperon.

Ni memoru ankoraŭ al niaj gelegantoj ke la redakcio kaj la administracio de nia ĵurnalo estas centrigitaj en Bruselon ; kelkaj el ili forgesis niajn antaŭajn sciigojn pri tio.

Pri kosto de la libroj anoncitaj, vidu la detalojn sur la lastan paĝon de la proksima numero kie ni regule daŭrigos la anoncon de ĉiuj novaĵoj.

Jos. JAMIN.

Kongreso Esperantista en 1905

organizota en Boulogne-sur-Mer

de la Franca Societo por la propragando de Esperanto, la Franca Turing-Klubo, la Grupoj de Paris kaj Boulogne-sur-Mer.

La Esperantistoj anglaj, germanaj, aŭstraj, belgaj kaj francaj kiuj ĉeestis je la festoj organizitaj, je ilia honoro de la Grupo Calais'a kaj Dover'a la 7an kaj 8an de oktobro lasta, decidis kuniĝi denove, proksiman jaron, en esperantista urbo : ili elektis Boulogne-sur-Mer.

Doktoro Zamenhof, respondante je la invito de l' tiea Grupo, akceptis veni ĉi tien por prezidi la kunvenon de l' jaro 1905a kaj esprimis la deziron ĉeesti en vera kongreso je kiu ĉiuj grupoj de l' mondo estus invititaj.

Vidinte tiun-ĉi akcepton kaj la gravecon kiun ĝi donas al la kunveno projektita, la Grupo Boulogn'a opiniis ke ĝi ne povis sola organizi tiun ĉi internacian Kongreson. Ĝi sendis alvokon al Societoj kiuj partoprenis je ĝia fondo : la Franca Societo por la propagando de Esperanto, la Grupo Pariza, kaj la Franca Turing-Klubo. Tiuj ĉi societoj triope akceptis plezure doni sian helpon por efektivigi la sukceson de tiu ĉi festo kiu laŭ la esprimo de Doktoro Zamenhof, estos unu el la plej gravaj datoj en la historio de Esperanto.

de janvier le journal sera bi-mensuel. A cette date, le nouveau journal russe, arrêté par quelques difficultés, commencera à paraître régulièrement.

Rappelons encore à nos lecteurs que la rédaction et l'administration de notre journal sont centralisées à Bruxelles ; quelques-uns d'entre eux ont perdu de vue nos informations antérieures à ce sujet.

Pour le coût des livres annoncés, voyez les détails sur la dernière page du prochain numéro où nouscontinuerons régulièrement l'annonce de toutes les nouveautés.

Jos. JAMIN.

Congrès Espérantiste de 1905

Organisé à Boulogne-sur-Mer.

Par la Société Française pour la propagation de l'Esperanto le Touring-Club de France les Groupes de Paris et de Boulogne-sur-Mer.

Les Espérantistes anglais, allemands, autrichiens, belges et français qui ont assisté aux fêtes organisées en leur honneur par les Groupes de Calais et de Douvres, les 7 et 8 août derniers, ont décidé de se retrouver l'an prochain, dans une ville espérantiste : ils ont fait choix de Boulogne-sur-Mer.

Le docteur Zamenhof, répondant à l'invitation du Groupe de cette ville, a accepté de venir y présider la réunion de 1905 et a manifesté le désir d'assister à un véritable Congrès où tous les Groupes du monde seraient conviés.

En présence de cette acceptation et de l'importance qu'elle donne à la réunion projetée, le Groupe de Boulogne n'a pas cru devoir organiser seul ce congrès international. Il a fait appel aux sociétés qui ont contribué à sa fondation, la S. F. P. P. E., le Groupe de Paris et le Touring-Club. Toutes trois ont accepté avec empressement de donner leur concours en vue d'assurer le succès de cette manifestation qui, au dire du docteur Zamenhof, sera une des plus importantes dans l'histoire de l'Espéranto.

af Januari zal het blad veertiendaagsch zijn. Van dezen datum af, zal het nieuw Russisch blad, door sommige moeilijkheden tegengehouden, regelmatig beginnen te verschijnen.

Herinneren wij nog onzen lezers dat de opstel en het bestuur van ons blad te Brussel gevestigd zijn ; eenigen onder hen hebben onze voormalige inlichtingen over dit onderwerp, uit het zicht verloren.

Voor den prijs der aangekondigde boeken, ziet de bijzonderheden op de laatste bladzijde van elk nummer, waar wij regelmatig de aankondiging van alle nieuwigheden zullen voortdoen.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Esperantisch Congres van 1905.

Ingericht te Boulogne-aan-Zee.

Door de Fransche Maatschappij tot verspreiding van het Esperanto, den Touring-Club van Frankrijk, de Kringen van Parijs en van Boulogne-aan-Zee.

De Engelsche, Duitsche, Oostenrijksche, Belgische en Fransche Esperantisten die aan de feesten, ter hunner eer door de groepen van Kales en Dover, op 7n en 8n Augustus laatstleden ingericht, deel genomen hebben, hebben besloten zich te naaste jaar in eene Esperantische stad terug te vinden : zij hebben Boulogne-aan-Zee gekozen.

Doktoor Zamenhof, beantwoordenae aan de uitnoodiging van de groep dezer stad, heeft aangenomen er de vergadering van 1905 te komen voorzitten en heeft den wensch uitgedrukt een waarachtig Congres, waarop alle groepen der wereld zouden uitgenoodigd zijn, bij te wonen.

In tegenwoordigheid van deze aanveerdiging en van het belang welke zij aan de ontworpen vergadering bijbrengt, heeft de groep van Boulogne gemeend dit wederlandsch congres niet alléén te moeten inrichten Zij heeft oproep gedaan aan de Maatschappijen die aan hare stichting medegewerkt hebben : de S. F. P. P. E., de groep van Parijs en de Touring-Club. Alle drie hebben dienstvaardiglijk aangenomen hunne medehulp te verleenen, ten einde den bijval dezer betooging te verzekeren die, naar het zeggen van Doktoor Zamenhof, eene der belangrijkste in de geschiedenis van het Esperanto zal zijn.

Ni do petas ĉiujn grupojn francajn kaj alilandajn ke ili sendu al ni, kiel eble plej baldaŭ, sian aliĝon, por ke la organizanta komitato povu, kune kun ili, koncerti la rimedojn por ellabori programon de l'Kongreso.

Por la Franca, S. P. P. E., de Beaufront.
Por la Franca Turing Klubo., Ballif.
Por la Pariza Grupo, Carlo Bourlet.
Por la Boulogn'a Grupo, A. Michaux.

Sin turni por la aliĝoj al la Prezidanto de l'Grupo Esperantista en Boulogne-sur-Mer.

Kroniko Belga.

Nova Grupo en Andenne. Kiel ni jam presigis, nova Grupo Esperantista estas ĵus fondita en Andenne. Tiu sciigo tre ĝojigis sed ne mirigis nin, post la fervora agado de kelkaj tieaj amikoj. Tutkore ni deziras al la nova Grupo ne nur bonvenon sed ankoraŭ ekziston longan kaj fruktoriĉan por nia afero.

Jen la nomoj de l' komitatanoj :
Prezidanto, S^ro^ D^ro^ Mélin.
Vic-prezidanto, S^ro^ D^ro^ Godfrind.
Sekretario, S^ro^ V. Rambeaux.
Kasisto, S^ro^ J. Quévit.
Komisarioj, S^roj^ Dorsinfang, Evrard, Lallemand, Philippart, Landenne.
Kunvenoj okazas ĉiuĵaŭde.

Paroladoj kaj Gazetaro. Nia kuraĝa kaj elokventa amiko, S^ro^ L. Blanjean, ĵus faris ankoraŭ du paroladojn : la 12^an^ de Oktobro ĉe la Komerca ĉambro de Renaix, kaj la 21^an^ de Oktobro ĉe la Popola Universitato de St Gilles. Ambaŭ paroladoj tre sukcesis. Ni esperu ke la sindonemo de l' paroladanto nasku kelkajn imitantojn en Renaix.

La disputado pri la Latina Lingvo ankoraŭ daŭris dum iom da tempo en « La Gazette » : ĝi precipe estis la okazo de bonega responda artikolo en la ĵurnalo : « Le Matin » el Antverpeno.

Nous venons demander à tous les groupes français et étrangers de nous faire parvenir le plus vite possible leur adhésion, afin que le Comité d'organisation puisse prendre, de concert avec eux, les mesures nécessaires pour l'élaboration du programme du congrès.

Pour la La Société Française P. P. E. de Beaufront.
Pour le Touring-Club de France. Ballif.
Pour le Groupe de Paris. Carlo Bourlet.
Pour le Groupe de Boulogne-sur-Mer. A. Michaux.

Prière d'adresser les adhésions au Président du Groupe Espérantiste de Boulogne-sur-Mer.

Chronique Belge.

Un nouveau groupe à Andenne. Comme nous l'avons annoncé déjà, un nouveau groupe Espérantiste vient de se fonder à Andenne. Cette nouvelle nous a causé un grand plaisir mais ne nous a guère étonné après la propagande active que quelques amis dévoués y menaient depuis quelque temps. De tout cœur nous souhaitons au nouveau groupe, en même temps que la bienvenue, une existence longue et fructueuse pour notre cause.

Voici la composition du Comité :
Président, M. le Dr Mélin.
Vice-président, M. le Dr Godfrind.
Secrétaire, M. V. Rambeaux.
Trésorier, M. J. Quévit.
Commissaires, MM. Dorsinfang, Evrard, Lallemand, Philippart, Landenne.
Des réunions ont lieu le jeudi de chaque semaine.

Conférences et Presse. Notre vaillant et éloquent ami, M. L. Blanjean, a donné encore deux conférences en ces derniers temps : le 12 octobre à la Chambre de Commerce de Renaix, et le 21 octobre à l'Université populaire de St-Gilles. Ces deux conférences ont eu un plein succès. Espérons que le dévouement du conférencier suscitera quelques exemples à Renaix.

La polémique au sujet du Latin s'est continuée encore quelque temps dans « La Gazette » ; elle a donné lieu notamment à une excellente riposte de la part du journal : « Le Matin » d'Anvers.

Wij komen aan alle Fransche en uitheemsche groepen vragen, ons ten spoedigste mogelijk hunne deelname te laten geworden, opdat het inrichtingscomiteit, te zamen met hen, de noodige maatregelen kunne nemen voor het vaststellen van het congresprogramma.

Voor de Fransche Maatschappij P. P. E De Beaufront.
Voor den Touring-Club van Frankrijk, Ballif.
Voor de groep van Parijs, Carlo Bourlet.
Voor de groep van Boulogne-aan-Zee, A. Michaux.

Verzoek de deelnemingen aan den Voorzitter der Esperantische Groep van Boulogne-aan-Zee te zenden.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Belgische Kroniek.

Eene nieuwe groep te Andenne. *Gelijk wij het reeds aankondigden, komt zich te Andenne eene nieuwe Esperantische Groep te vormen. Dit nieuws heeft ons eene groote vreugde veroorzaakt, maar heeft ons niet verwonderd na de wakkere propaganda welke eenige verkleefde vrienden er sedert eenigen tijd voerden. Van ganscher harte wenschen wij aan de nieuwe groep, benevens het welkom, een lang en vruchtvol bestaan voor onze zaak.*

Ziehier de samenstelling van het Bestuur:
Voorzitter, M. de Dr Mélin.
Ondervoorzitter, M. de Dr Godfrind.
Schrijver, M. V. Rambeaux.
Schatbewaarder, M. J. Quévit.
Commissarissen, MM. Dorsinfang, Evrard, Lallemand, Philippart, Landenne.
Vergaderingen hebben den Donderdag van iedere week plaats.

Voordrachten en Drukpers. *Onze moedige en welsprekende vriend, M. L. Blanjean heeft in deze laatste tijden nog twee voordrachten gegeven : Op 12^en^ Oktober in de Handelskamer van Ronse en op 21^en^ Oktober in de Volkshoogeschool van St Gillis.*

Deze twee voordrachten hebben een vollen bijval behaald. Laat ons hopen dat de verkleefdheid van den voordrachtgever eenige voorbeelden te Ronse zal opwekken.

De pennetwist over het Latijn werd nog eenigen tijd in « La Gazette » voortgezet ; hij heeft namelijk plaats gegeven aan eene uitmuntende tegenspraak van wege het dagblad « Le Matin » van Antwerpen.

La « Gazette de Liége » sciigas nin ke la kurso, organizata de l' Grupo Esperantista, rekomenciĝis la 8an de Novembro : ĝi estas farata ĉiumarde, je l' 8a h., en la Universitato, de Sro Leŭt. Kolonelo de Troyer, nune vicprezidanto de la Grupo. La sidejo de la Lieĝa grupo estas : Café du Petit Trianon, boulevard de la Sauvenière.

Dro M. Seynaeve.

Flandra parolado.

Ni havis la plezuron alesti, hieraŭ mardo, ĉe la Popola Universitato de Molenbeek, al tre interesa parolado de Sro E. Mathys, anoncita sub titolo de :

LA FLANDRANOJ KAJ LA UNIVERSALA LINGVO.

Sro Mathys post ke li montris, nepre, la neceson de universala lingvo, prezentis kun apogantaj ekzemploj, la regulojn tiel simplajn de la Esperanta gramatiko kaj fine pruvis la specialan intereson ĉefan por Flandranoj, fariĝi fervoraj Esperantistoj.

La parolanto, kiu simple kaj klare disvolvis la demandon, ricevis meritan sukceson.

Ni havas konvinkon ke la parolo de la simpatia Profesoro ne estos perdita kaj ke nia komunumo posedos baldaŭ bonan centron de apostoloj Esperantistaj kiuj rapidigos la momenton de la fina triumfo.

La sinjorinoj, alestintaj al tiu parolado, ŝajnis al ni plenaj je entuziasmo por nia sankta afero kaj tio ĝojigas nin ĉar : Tion, kion virino deziras, Dio volas!

E. D'Artois.

Molenbeek Sta Johano, 16an de Novembre 1904.

La « Gazette de Liége » nous apprend que les cours, organisés par le groupe Espérantiste de Liége, ont repris le 8 novembre dernier: ils sont donnés tous les mardis, à 8 h., à l'Université par M. le Lieut.-Colonel de Troyer, actuellement vice-président du groupe.

Dr M. Seynaeve.

Une conférence flamande.

Nous avons eu le plaisir d'assister hier, mardi, à l'Université Populaire de Molenbeek, à une très intéressante conférence de M. E. Mathys, annoncée sous le titre de « Les flamands et la langue universelle. »

M. Mathys après avoir établi de façon péremptoire la nécessité d'une langue universelle, a exposé avec exemples à l'appui, les règles si simples de la grammaire Espérantiste et a enfin fait ressortir l'intérêt particulier primordial des flamands à devenir de fervents Espérantistes.

Le conférencier qui parle d'une manière simple et claire, obtint un succès mérité.

Nous avons la conviction que la parole du sympathique profesoro n'aura pas été perdue et que notre commune possédera bientôt un bon nombre d'apôtres de l'Esperanto qui hâteront l'heure du triomphe final.

Les Dames présentes à la dite conférence nous ont paru pleines d'enthousiasme pour notre sainte cause et cela nous remplit de joie parce que : Ce que Femme veut Dieu le veut!

Molenbeek St. Jean 16 novembre, 1904

E. D'ARTOIS.

De « Gazette de Liége » meldt ons dat de leergangen, ingericht door de Luiksche Esperantische Groep, op 8n November laatst hernomen werden : zij worden alle Donderdagen ten 8 ure in de Hoogeschool gegeven door M. den Lieut.-Colonel de Troyer, nu ondervoorzitter van de Groep.

Vertaald door A.-J. WITTERYCK.

Eene Vlaamsche Voordracht.

Gisteren, Dinsdag, hadden wij het genoegen in de Volkshoogeschool te Molenbeek eene zeer belangwekkende voordracht bij te wonen van M. E. Mathys, aangekondigd onder den titel van « De Vlamingen en de wereldtaal ».

M. Mathys, na op afdoende wijze de noodzakelijkheid bewezen te hebben van eene wereldtaal, heeft met voorbeelden tot staving, de zoo eenvoudige regelen der Esperantische Spraakleer uiteengezet en, ten slotte, het bijzonder, ja hoofdzakelijk belang der Vlamingen doen uitschijnen, vurige Esperantisten te worden.

Spreker die zich eenvoudig en helder uitdrukt, bekwam een welverdienden bijval.

We zijn overtuigd dat het woord van den sympathieken Leeraar niet zal verloren gaan en dat onze gemeente weldra eene goede kern zal bezitten van apostels van Esperanto, die het uur van den eindzegepraal zullen verhaasten.

Vooral de Damen op de voordracht aanwezig, schenen vol begeestering voor onze heilige zaak, wat ons hart van vreugde deed poppelen, want : Vrouwen's wil is Gods wil!

St Jans Molenbeek, 16 November, 1904.

E. D'ARTOIS.

Principaux Manuels en langue française.

en vente aux dépôts de la Maison Hachette & Cie *et chez* Spineux & Cie *à Bruxelles.*

Grammaire et exercices de la langue Internationale Esperanto par L. de Beaufront. — Prix 1.50 frc (port en plus.)
L'Esperanto en 10 leçons par Th. Cart et M. Pagnier. — Prix 0.75 (port en plus.)
Dictionnaire Esperanto-Français par L. de Beaufront. — Prix 1,50 (port en plus)
Vocabulaire Français-Esperanto par Th. Cart, M. Merckens et P. Berthelot. Prix 2.50 (port en plus.)
Thèmes d'application par L. de Beaufront. — Prix 2.00 (port en plus),

Nederlandsche Handboeken.

Bij den schrijver te Hilversum (Holland) — **Volledig Leerboek der opkomende wereldtaal Esperanto**, door Dreves Uitterdijck, Trompschool, Hilversum. — Prijs : fl : 1.50 (3.25 fr.) verzendingskosten daarboven.
Bij den drukker van *La Belga Sonorilo*, Nieuwe Wandeling, 4, Brugge : **Het Esperanto in tien lessen**, aan fr. 0,50.

La « *BELGA SONORILO* » acceptera des annonces qui devront satisfaire aux conditions suivantes :
1° Etre rédigées exclusivement en Esperanto ;
2° Emaner de personnes s'engageant à correspondre en Esperanto ,
3° Les annonces doivent être prises pour une année entière.

1/16 de page annuellement fr. 8.00
1/8 » » » » 15.00

De «BELGA SONORILO» *aanveerdt aankondigingen die aan de volgende voorwaarden moeten voldoen :*
1° Opgesteld zijn uitsluitelijk in Esperanto ;
2° Gegeven zijn door personen die zich verplichten in Esperanto te schrijven ;
3° De aankondigingen moeten genomen worden voor een gansch jaar.

1/16 bladz. jaarlijks fr. 8.00
1/8 » » » 15.00